

کتاب؛ قهوه یا اسنوکر...

ابراهیم عمران

روزنامه‌نگار

بعضی از راسته‌ها به هر شکلی در آیند؛ بافت، بن‌مایه و خمیرمایه‌شان همانی است که باید. از جمله این خیابان و معابر نامی تهران، راسته کتاب‌فروشی‌های انقلاب است. تقریباً بعد از ۱۰ سال مسیرم بدان جا رسید. تهیه کتاب بسان سابق نیست؛ می‌توان در هر نقطه شهر، کتاب و ناشرانی را پیدا کرد. به همین سبب اگر کار خاصی در انقلاب نداشته باشند اهالی کتاب و کتاب‌خوانی، شاید طی سال حتی با ماشین نیز از آنجا رد نشوند. برای نویسنده این سطور نیز بعد از سال‌ها چنین اتفاقی افتاد. هر چه در ذهنم بود، فرو ریخت. تقریباً بیشتر کتاب‌فروشی‌هایی که می‌شناختم تغییر شغل داده بودند. کافه‌ها بودند که خودنمایی می‌کردند. دستفروشان نیز. تا سر خیابان مظفر و ابوریحان از ابتدای خیابان رازی پیاده رفته بودم. انگار قرنی گذشته باشد. چهره‌ها توپیر اساسی کرده بود. نوع پوشش و گفتار هم. آن‌وقت‌ها حتی گپ‌وگفت در این راسته قداست داشت. یا از کتاب حرف می‌بود یا از فیلم و نمایش. حالیه اما این نسل گوشی و تبلت، گویی از تنها چیزی که حرف نمی‌زنند؛ کتاب، فیلم و تئاتر است در این راسته. اگر پیچ و حرف‌زدنی هم شنیده می‌شود از دل دادگی‌هایی است که بالمآل جایی در خلوت پیدا نمی‌کند. در مقابلت، آبرو و مرام خیابان رابه حراج می‌گذارند. سخت است که چنین مکانی را در ذهن پروراند باشی و با آنچه اکنون می‌بینی، فرسنگ‌ها توپیر داشته باشی. بوی قهوه و سیب‌زمینی، جای کتاب‌های نداشته در دست را گرفته است. بوی خوش کاغذ را دیگر جایی نیست. ولی هر چه باشد و هر تغییر خواسته و ناخواسته‌ای هم انجام شده باشد، راسته کتاب را نمی‌توان از ذهن‌ها پاک کرد. زدودن این مکان حتی با وجود گرهای اقتصادی هم کار آسانی نیست. شاید بتوان جغرافیای مکانی را تغییر داد، ولی به‌حتم یاد و مانایی آن در ذهن را نمی‌شود از بین برد. در نیم‌ساعتی که به قدم‌زدن در این مکان گذشت، هر چند غم و افسوس بزرگی عارض گشت، ولی دیدن کتاب‌فروشی‌های خالی از خریدار، شاید پیام پنهانی هم داشته باشد. پیامی که نشأت گرفته از نافرمانی در امری است که می‌توان آن را نوعی از کردار فرهنگی هم قلمداد کرد. جماعت کتاب‌خوان دو الی سه دهه پیش، این راسته را با کتاب می‌شناسند. بوی قهوه و حضور دستفروشان، آنان را ترغیب به آمدن بدین جا نخواهد کرد. مخلص کلام آنکه، در ذهن و یادشان این خیابان با کتاب پیوند خورده است. کتاب‌هایشان را از جغرافیایی دیگر در سطح شهر خواهند خرید. به این مکان هم اگر آیند، از بد حادثه است و پس. دست‌کم برای بسیاری طی این سال‌ها، چنین بوده است. شاید هر جایی در دنیا چنین راسته‌هایی باشد، همت به مانایی‌اش افزون‌تر شود. صحبت از دخالت دولت و حاکمیت در ماندگاری معنوی این مکان است. چه شده که دستفروشان (که در کسب درآمدشان شکی نیست) باید در این خیابان آن چنان جولان دهند که از ابتدا گویی، این مکان بازار مکاره‌ای بیش نبوده است! کجای کار می‌لنگد. تلخی ماجرا در این گشت‌وگذار نیم‌ساعته آنجایی بود که در یکی از پاساژهایی که سابقاً کتاب‌فروشی بود، باشگاه بیلاردی بود پس عظیم؛ با جمعیتی شاید باورنکردنی که منتظر میز برای بازی بودند. راقم این سطور برای کار دیگری، به‌طور اتفاقی بدان جا راهش کشیده شد. کمی مات شدم ابتدا. متصدی باشگاه متوجه شد و صدایم کرد. گفتم الان از آنجا می‌روم و پوزش خواستم که ناگهان وارد شده بودم. اصرار کرد که جلو بروم. پرسید چرا مات و مبهوتم؟ کمی از آنچه در این نیم‌ساعت گذشت برایش گفتم. خندید و گفت این جماعتی که اینجا می‌بینی، شاید روزگاری بسان شما فکر می‌کردند. ولی تجربه تلخ چنددهه زندگی بدان‌ها آموخت که کتاب، کتاب‌شناسی و راسته خیابان کتاب‌خوانی، جز هدر دادن وقت نیست! گفتم، چطور با این تأکید می‌گویید؟ گفتم، می‌خواهی بار دیگر از همین جا با هم برویم از جایی که پیاده آمدی تا بگویم چرا چنین می‌گویم؟ گفتم، نیازی نیست، متوجه شدم چه در سر دارید. گفت حالا یک دست اسنوکر با یک جلد کتاب یا یک فنجان قهوه؟! پرسشی که جواب‌دادن بدان، پرسش‌ها و تحلیل‌های دیگری نیز با خود به‌همراه خواهد داشت. معطل نکردم و ادامه راه را با یک‌موتوری برگشتم. جالب آنکه پیک نیز از من پرسید که چرا همه برای قهوه خوردن، گشتن بی‌هدف و نشستن سر میزهای دوفره، به این خیابان می‌آیند؛ مگر این‌جایمانی راسته کتاب‌فروشی‌ها نبود...! سکوتم دیگر اجازه نداد حرف‌افش را ادامه دهم. درواقع من نیز هیچ جوابی نداشتم. شاید سال‌ها طول بکشد که این راسته به مبدأ اولیه خود برگردد و شاید هم دیگر چنین نشود...

عکس: مرضیه سپه‌مانی/ایرنا

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس‌عبدی و احمدزیدآبادی
• سردبیر: محمدجوادروح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی‌ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۱۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

جنگ‌جال کمیت‌ه استیناف

بررسی هفته دهم لیگ برتر
که حواشی بیرون از زمین بر متن غلبه کرد

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

پنج‌شنبه و جمعه، شش مسابقه در لیگ برتر برگزار شد و حواشی کم‌سابقه‌ای را نیز در بر داشت. هرچقدر فوتبال ایران کم‌گل و کم‌موقعیت باشد، اما در عوض به اندازه یک فصل فوتبالی در پنج لیگ معتبر فوتبال دنیا حاشیه دارد. پرسپولیس با مربیگری اوسمار ویرا موفق شد به پیروزی پرگل مقابل استقلال خوزستان برسد تا هواداران این تیم بعد از مدت‌ها از نمایش تیم‌شان احساس رضایت کنند. پایان مسابقه اما حاشیه‌ای شکل گرفت که تشویق ايسلندی اوسمار ویرا روی سکوها، تبدیل به خبر دسته دوم شد. روز گذشته مدیرعامل باشگاه تراکتور اعلام کرد، کمیته استیناف رأی خود را مبنی بر بدون تماشاگر، بدون دیدار جام حذفی مقابل پرسپولیس اصلاح کرده است. موضوعی که جنجال بسیاری در رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی در بر داشت. در ادامه این گزارش علاوه بر بررسی ویدئوی منتشرشده در اینستاگرام باشگاه پرسپولیس، می‌خواهیم جدیدترین حکم تغییر یافته از سوی کمیته استیناف را نیز مورد نقد قرار دهیم.

▼ قفل پای بازیکن‌ها باز شد

پرسپولیس با وحید هاشمیان، طی هشت‌هفته فقط به دو برد دست یافته بود و با پنج تساوی و یک شکست، جایگاه‌اش در جدول رده‌بندی، دورقمی شده بود به‌همین دلیل مدیران باشگاه تصمیم گرفتند اوسمار ویرا را به‌عنوان سرمربی این تیم جانشین وحید هاشمیان کنند که حتی دیگر مقبولیتی بین هواداران نداشت و در هر مسابقه، به‌سمت این مربی حتی سنگ و بطری پرتاب می‌شد و کار کردن در چنین فضایی قطعاً برای هر مربی‌ای سخت می‌شود. بااین‌حال اوسمار به پرسپولیس بازگشت و در اولین مسابقه، سرخپوشان موفق شدند با حساب سه بر صفر از سد استقلال خوزستانی عبور کنند که بیش از پنج روز به‌دلیل پرداخت‌نشدن مطالبات‌شان اعتصاب کرده و اصلاً تمرین نکردند. در این مسابقه از همان دقایق ابتدایی مشخص بود که بازیکن‌ها با اشتیاق بیشتری در حملات مشارکت می‌کنند. سبک بازی تک‌تک بازیکن‌ها تغییر کرده بود و می‌توانستند با ذهنیتی برتر به دروازه حریف برسند. پیروزی پرسپولیس مقابل استقلال خوزستان، نوید روزهای بهتر را برای تیمی می‌داد که مدت‌ها بود حتی سکوها و ورزشگاه شهدای شهر قدس هم با ظرفیت ۱۲ هزار نفر پر نمی‌شد اما مقابل استقلال خوزستان و باتوجه به بهبود کیفیت بازی پرسپولیس با مربیگری اوسمار، مشخص بود قرار است بسیاری از کاستی‌ها برطرف شوند.

▼ وحید هاشمیان در مس یا پیکان؟

بعد از نتایج ضعیفی که هاشمیان در پرسپولیس گرفت، در پایان هفته هشتم از سمت خود برکنار شد اما برای بسیاری این سوال وجود دارد که وحید هاشمیان کی بعد از مربیگری در تیم ملی ایران، به‌مدت ۱۸ ماه مداوم در آلمان و شهر هامبورگ زندگی کرده بود و بعد به ایران برگشت، الان چرا به آلمان برگشته است؟ پاسخ این است که برخی مدیران مس‌فلسنجان با هاشمیان ارتباط گرفته‌اند تا در صورت ناکامی ادامه‌دار این باشگاه با رسول خطیبی، هاشمیان جانشین او شود تا شاید بتواند این تیم متمول را از شرایط بحرانی خارج کند. مسی‌ها اما تصور می‌کردند که برای جذب وحید هاشمیان، کار آسانی دارند اما نتایج بسیار ضعیف پیکان تهران باعث شد تا هاشمیان حالا آلترناتیو سعید دقیقی نیز باشد. پیکانی‌ها اتفاقاً دست بالاتر را برای هاشمیان دارند؛ چون سرمربی سابق پرسپولیس بیشتر تمایل‌اش مربیگری و حضور در تیم‌های تهرانی است تا از پایتخت دور نشود. بااین‌حال به‌طور احتمالی پینینها باشگاه مس،

قابل توجه‌تر از پیکانی‌هاست. البته سعید دقیقی دوماه پیش قراردادش را به‌مدت سه فصل دیگر با پیکانی‌ها تمدید کرد، اما روز گذشته از هدایت خود در این باشگاه استعفا کرد که فعلاً با مخالفت اعضای هیئت‌مدیره روبه‌رو شده است چون آنها تصور می‌کنند، سعید دقیقی همان مربی‌ای است که می‌تواند پیکان را از بحران خارج کند.

▼ اصلاح حکم استیناف

یکی از حواشی عجیبی که عصر شنبه برای فوتبال ایران رخ داد، اصلاح حکم کمیته استیناف در خصوص دیدار حساس تراکتور و پرسپولیس در جام حذفی است که با این اصلاح، دیدار دو تیم در تبریز با حضور کامل تماشاگران برگزار خواهد شد. برای اولین بار در تاریخ دنیای فوتبال است که حکم بالاترین رکن قضایی فوتبال در یک کشور، به‌یک‌باره و در فاصله کمتر از دو هفته تا شروع یک مسابقه فوتبال، اصلاح می‌خورد و تغییر می‌کند. دراین‌باره گفت‌وگویی با قاضی دادگستری و عضو کمیته انضباطی هیئت فوتبال بوشهر انجام دادیم تا به‌لحاظ حقوقی این «اصلاح رأی» در حکم کمیته استیناف را مورد بررسی قرار دهیم.

وحید دژه، قاضی دادگستری و عضو کمیته

انضباطی هیئت فوتبال بوشهر، دراین‌باره به خبرنگار

هم‌میهن گفت: «باتوجه به طرح پرسش‌های متعدد از

سوی فوتبال‌دوستان در خصوص اظهارنظر اخیر کمیته

استیناف فدراسیون فوتبال، مبنی بر امکان برگزاری دیدار تیم تراکتور تبریز

با پرسپولیس تهران با حضور تماشاگر، لازم به توضیح است که عدول از

رأی صادره توسط رکن قضایی ممکن نیست؛ مگر در حدود مقررات قانونی.

براساس ماده ۳۰۹ قانون آیین دادرسی مدنی، تنها در مواردی نظیر سهو

قلم، از قلم افتادن یا اضافه‌شدن کلمه‌ای، یا اشتباه در محاسبه، دادگاه (یا

مرجع صادرکننده رأی) می‌تواند رأسیا به در خواست ذی‌نفع، نسبت به

تصحیح رأی اقدام نماید. این تصحیح صرفاً ناظر به اشتباهات شکلی و

محاسبه‌ای بوده و تغییر در ماهیت و مفاد رأی را در بر نمی‌گیرد. بنابراین

به‌نظر می‌رسد اقدام کمیته استیناف فدراسیون فوتبال در تغییر مفاد رأی و

اعلام امکان حضور تماشاگران، خارج از حدود مقرر در ماده ۳۰۹ و

در نتیجه خارج از صلاحیت قانونی آن رکن قضایی بوده و نمی‌تواند در قالب

«اصلاح رأی» توجیه گردد.» ازطرف دیگر، وحید دژه می‌گوید اصلاح رأی

به‌صورت کلی که بتواند مفاد رأی صادرشده را به‌شکل سیستماتیک تغییر

دهد، امکان‌پذیر نیست چون استیناف بالاترین رکن قضایی در فوتبال

است: «افزون بر این، باید یادآور شد که عدول از رأی در نظام حقوقی ایران،

جایگاهی ندارد و اصل اعتبار امر مختومه و لزوم استحکام تصمیمات

قضایی اقتضا دارد که مرجع صادرکننده رأی، پس از صدور و ابلاغ آن، جز

در موارد محدود صریح در قانون، حق تغییر یا عدول از رأی خود را نداشته

باشد.» باید دید آیا باشگاه پرسپولیس اعتراضی به این اصلاح حکم خواهد

داشت یا خیر. یکی دیگر از موضوعات حاشیه‌ای که شب گذشته رخ داد،

بیانیه‌نویسی سرخابی‌ها علیه یکدیگر بود. ماجرا از این قرار است که

باشگاه پرسپولیس با انتشار استوری در اینستاگرام رسمی‌اش، تشویق

ايسلندی اوسمار را به نمایش گذاشت اما در پس‌زمینه این ویدئو الفاظ

رکیکی شنیده می‌شد که در فاصله کمتر از ۲۰ دقیقه این ویدئو از استوری

باشگاه پرسپولیس در اینستاگرام پاک شد. بااین‌حال باشگاه استقلال و

مدیران این باشگاه با انتشار بیانیه‌هایی، به باشگاه پرسپولیس حساسی

تاختمند، نکته قابل توجه این است که مدیران رسانه‌ای‌ها در باشگاه

پرسپولیس و استقلال، به کمیته اخلاقی احضار شدند تا پاسخگوی رفتار

خود در این زمینه باشند. گفتنی است شنبه‌شب تراکتور در دیداری

تماشایی مقابل خیبر در شهر خرم‌آباد، با حساب دو بر یک شکست خورد تا

قهرمان فصل گذشته لیگ برتر به رتبه هشتم سقوط کند و خیبر‌ها که تا

کمتر از یک‌ماه پیش حال‌وروز خوبی نداشتند، حالا با این سه امتیاز به

جمع شش تیم برتر لیگ برتر رسیده باشند.

چهره

عمری در تلویزیون

مسعود رشیدی، کارگردان قدیمی سینما و تلویزیون، پس از مدت‌ها درگیری با بیماری دیروز به‌دلیل ایست قلبی در سن ۶۸ سالگی درگذشت. او که زاده کرمانشاه بود و در دانشگاه شهید بهشتی آمار کارپردی خوانده بود، از میانه دهه ۱۳۶۰ با ساخت چهار فیلم کوتاه وارد عرصه سینما شد. بعدتر دستکاری داریوش مهرجویی در فیلم‌های «هامون» و «بانو» را نیز تجربه کرد اما پس از آن، کار هنری‌اش را در تلویزیون بی گرفت و با نخستین سریالی که به‌طور مشترک با مسعود نوایی ساخت و نام‌اش «ماجرای آقای دوستی» بود، شهرتی به‌هم‌زد. این مجموعه درباره شخصیتی بود که به‌تازگی از روستا به شهر آمده بود. از دیگر سریال‌هایی که رشیدی ساخت می‌توان به «روزگار وصل»، «تنها در تاریکی»، «باران بهاری»، «گلریزان»، «قلب یخی»، «هفت گنج»، «شاید برای شما اتفاق بیفتد» و «شب شیشه‌ای» اشاره کرد. عمده آثار او در ژانر درام اجتماعی، خانوادگی و عاشقانه جای می‌گیرند و این در تله‌فیلم‌های او: «اینجا کسی غریبه نیست» و «مادرم باش» هم دیده می‌شود.

کتابخانه

حبیب‌الله پیمان زیر ذره‌بین

همانطور که از عنوان فرعی کتاب «امت در فراسوی نیک و بد» برمی‌آید، «بررسی دیدگاه‌های ارگان مطبوعاتی جنبش مسلمانان مبارز» در سال‌های ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ است. وقتی سخن از جنبش مسلمانان مبارز به‌میان می‌آید، بلافاصله نام یک شخصیت سیاسی بیش از همه به یاد آورده می‌شود و آن کسی نیست جز حبیب‌الله پیمان که از زمان ملی‌شدن صنعت نفت تاکنون، به انتحای مختلف، فعالیت‌های سیاسی خود را پی گرفته است. در دوران پیروزی انقلاب اسلامی به‌خصوص در چندسال نخست تأسیس جمهوری اسلامی نیز پیمان، فعالیت‌های خود را با انتشار نشریه «امت» پی گرفت و با وجود عضویت در شورای انقلاب، از پذیرش مناصب سیاسی پرهیز کرد. احسان‌الله خدیوی در این کتاب ضمن مصاحبه‌هایی با پیمان، به بررسی سیر شکل‌گیری این جریان و نوع مواجهه آن با تحولات بعد از انقلاب پرداخته و ضمن تشریح تاریخچه این نشریه به وادیشه‌ها و خاستگاه‌های غالب در این جریان، به‌ویژه شخص پیمان، مواضع آن را در دو بزنگاه تدوین قانون اساسی و تسخیر سفارت آمریکا بررسی کرده است.

امت در فراسوی
نیک و بد

نویسنده:

احسان‌الله خدیوی

نشر: نگاه معاصر

تاریخ

استعفای قیصر آلمان

ویلهلم دوم (۱۸۹۱-۱۸۹۵) واپسین قیصر آلمان و پادشاه پادشاهی پروس بود که از ۱۵ ژوئن ۱۸۸۸ تا زمانی که در ۹ نوامبر ۱۹۱۸ از قدرت کناره‌گیری کرد، بیش از سده‌ها پادشاه پروس و قیصر آلمان بود. پایه سیاست ویلهلم دوم بر نظامی‌گری استوار شده بود. او به‌سرعت بر مستعمره‌های آلمان افزود و در این راه رودرو بریتانیا ایستاد. با آغاز جنگ جهانی اول، قیصر با امپراتوری اتریش-مجارستان هم‌پیمان شد و پیروزی‌های مهمی نیز به‌دست آورد اما در مقابل، روزبه‌روز از هوادارانش در آلمان کاسته می‌شد. نارضایتی مردم سرانجام به انقلاب انجامید. قیصر در ۹ نوامبر ۱۹۱۸ از پادشاهی کناره‌گیری کرد و به هلند ریخت. بدین ترتیب جمهوری وایمار در آلمان شکل گرفت که از سال ۱۹۱۹ تا ۱۹۳۳ (دوره‌ای پس از جنگ جهانی اول تا پیش از روی کار آمدن آلمان نازی) قدرت را در دست داشت. این جمهوری به‌نام شهر وایمار نام‌گذاری شد؛ جایی که دولت جدید آلمان پس از کناره‌گیری ویلهلم دوم، توسط یک مجلس ملی تشکیل شد. با وجود آغازی امیدوارکننده، اما بعدتر جمهوری وایمار دستخوش نزاع‌های سیاسی گسترده و رکود اقتصادی شد و این عوامل در قدرت‌یابی نازی‌ها تأثیر نبود.

